

EL LLEO DE JUDA AL ZOO

El regateig entre els nous dirigents d'Etiopia i la família imperial caiguda en desgràcia fa perdre (una mica més, encara) la fe en el gènere humà. Mentre duren els tractes entre cavallers, dades oficials d'aquell país indiquen que ha estat aplicada la pena de mort a unes cinc dotzenes de personatges. Cal creure que devien pertànyer a un cercle poc previsor, de gent que no va tenir la cautela de situar en comptes secrets a Suïssa els fruits dels seus desvetllaments patriòtics. Això fa pensar que la carn humana té un preu, a tant el quilo, i que no tota es valora igualment: hi ha un mercat que fixa diferències, tal com passa entre el filet de vedella i el bistec de bou congelat.

Després de tants i tants anys de saber-lo immutable i segur, terriblement seriós i amb el seu paper imperial après de memòria, ens inciten a imaginar-nos el Negus amb una etiqueta que li penja a l'esquena, un tros de paper amb una xifra estampada. I ens fan veure que no és una mercaderia prestigiosa, no té un preu fix i admet l'estira i afluixa de la compra-venda. A més, es tracta d'un lot posat a subhasta, amb l'emperador, unes princeses de diverses categories (n'hi ha de més barates que les altres) i un grup de parents que no se sap ben bé si seran objecte de rebaixa per liquidació o serviran de torna. Es un episodi en el qual tothom queda bé: el Negus, els nous salvadors d'Abissínia, Suïssa, l'ètica internacional i tota la resta... Tots quedem poc o molt retratats en aquesta encantadora passada de la història.

Suposo que el Negus deu haver perdut les ganes de presumir i que ara més aviat tendeix a subvalorar-se. «No valc tant com ens pensàvem», deu dir als seus caçadors. «Amb la meitat del que demaneu encara seria massa». I al revés: els altres el deuen apreciar en una quantitat molt alta. En el moment de la baixa, sembla que li reconguin un valor enorme, contrasentit en el qual el comerç organitzat no cau mai.

Si hi ha un més enllà amb les ànimes de figures prominents en flotació etèria, més d'una es deu lliurar a amargues reflexions. Ignoro si en el segle divuitè la banca helvètica funcionava com en l'actualitat; ni tan sols sé si existia una banca helvètica... En tot cas, Lluís XVI (en esperit, naturalment), deu tenir un rosc pòstum per la conjuntura que li va tocar de viure i de morir. Perquè una de dues: o fou un distret com una casa (oblidant-se de situar a l'estranger, a nom o a número seu, béns de la nació) o bé els seus jutges foren incòmodament incorruptibles.

El fet és que, en aquestes altures, constitueix una gran frivolidat que els crims contra la pàtria es puguin redimir amb diners. Voldria dir que traïdors, salvadors i simples espectadors de la pila hem perdut categoria, en uns moments en els quals ens deprimeix el dubte de si mai n'hem tinguda gaire.

PERE CALDERS